

Zpráva o průběhu a výsledcích odlovů ryb na vodní ploše Bagr během nočních zátahů v roce 2021

Petr Blabolil

Biologické centrum AV ČR, v.v.i.

HYDROBIOLOGICKÝ ÚSTAV

Na Sádkách 7

České Budějovice 370 05

tel.: +420 387 775 881

fax: +420 385 310 248

email: hbu@hbu.cas.cz

<http://www.hbu.cas.cz>

Úvod

Na základě povolení ze dne 26. května 2021 (značka OOZP/6144/2021/La), proběhly demonstrační odlovy na vodní ploše Bagr v prostoru veřejného lesoparku Stromovka za účelem výuky studentů Přírodovědecké fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích v rámci kurzu Hydrobiologická exkurze. Vzhledem k vysokému počtu studentů, kteří si tento kurz zapsali (55 studentů) a preventivním hygienickým opatřením byli studenti rozděleni na dvě skupiny: první v týdnu 16.-20. srpna a druhá v týdnu 23.-27. srpna 2021. Zjištěné výsledky včetně jejich hodnocení jsou obsahem této zprávy.

Materiál a metody

Ichtyologický průzkum byl proveden vždy na třech lokalitách vodní plochy:

Střední část levého břehu s pozvolným dnem, 48.9715078N, 14.4556919E.

Mělká přítoková část, 48.9706372N, 14.4547572E.

Střední část pravého břehu s prudkým dnem, 48.9710542N, 14.4569828E.

Vlastní odlovy proběhly v termínech 18. a 25. srpna 2021 v době mezi 21:30 a 22:30. Při prvním termínu byla použita síť délky 20 m a při druhém délky 10 m, výška sítě byla vždy stejná 3 m s velikostí ok 1,2 x 1,2 mm.

Ulovené ryby byly určeny do druhu a změřena standardní délka (od rypce po konec ošupení, tedy bez ocasní ploutve) – u ryb do 100 mm s přesností na milimetr a u větších s přesností na 5 milimetrů. S rybami bylo zacházeno s maximální ohleduplností, před uchopením ryby byly ruce řádně namočené, mírka byla vždy mokrá a k demonstraci ryb studentům byly využity prostorné nádoby z průhledného plastu uzavřené víčkem (Obrázek 1, 2). Po zpracování ryb byly všechny ryby vypuštěny v místě ulovení.

Výsledky a diskuse

Při prvním termínu bylo uloveno celkem 512 a při druhém 315 jedinců ryb, což zhruba odpovídá použití sítě dvojnásobné délky během prvního termínu. Při obou odlovech bylo nejvíce ryb a nejvíce druhů chyceno v mělké přítokové části. Celkem bylo zjištěno 12 druhů a jeden kříženec cejna velkého s ploticí obecnou, přičemž nejčastějšími byly ježdík obecný, plotice obecná a slunečnice pestrá (Tabulky 1-6). Z hlediska velikostní distribuce se jedná o menší mladší jedince, čemuž odpovídá posun obvykle menšího mediánu nad průměr.

Oproti denním odlovům v červnu (Blabolil a kol. 2021) bylo na jednotku úsilí chyceno násobně více ryb, výrazně vzrostlo zastoupení ježdíků obecných (v noci vyplouvají z hloubky do mělkých partií za potravou) a slunečnic pestrých (letošní jedinci již dosáhli ulovitelné velikosti a v noci se rozptylují mimo oblast úkrytů). Potvrzen byl výskyt všech druhů včetně oukleje obecné chycené v roce 2020 (Blabolil a kol. 2020) s výjimkou ostroretky stěhovavé. Nově byl zjištěn výskyt druhů candát obecný, cejn velký, hrouzek obecný, perlín ostrobříchý a sumec velký.

Obrázek 1: Zpracování úlovku chyceného zátahovou sítí ve vodní ploše Bagr.

Obrázek 2: Demonstrace jelce tlouště a oukleje obecné chycené ve vodní ploše Bagr.

Tabulka 1: Úlovky ryb během prvního termínu ve střední části levého břehu s pozvolným dnem. * v případě ulovení jediného jedince je uvedena jeho velikost.

Druh	Počet jedinců	Relativní zastoupení (%)	Průměrná velikost (mm)*	Medián velikosti (mm)	Minimální velikost (mm)	Maximální velikost (mm)
Cejn velký	3	2,6	181,7	145	140	260
Jelec tloušť	1	0,9	185,0			
Ježdík obecný	15	13,2	54,1	51	45	85
Okoun říční	32	28,1	52,2	52,5	40	75
Ouklej obecná	2	1,8	140,0	140	120	160
Plotice obecná	39	34,2	104,9	110	54	155
Plotice X cejn	2	1,8	152,5	152,5	145	160
Slunečnice pestrá	20	17,5	22,9	25	10	37

Tabulka 2: Úlovky ryb během prvního termínu v mělké přítokové části. * v případě ulovení jediného jedince je uvedena jeho velikost.

Druh	Počet jedinců	Relativní zastoupení (%)	Průměrná velikost (mm)*	Medián velikosti (mm)	Minimální velikost (mm)	Maximální velikost (mm)
Cejn velký	1	0,4	40,0			
Jelec tloušť	2	0,8	112,5	112,5	75	150
Ježdík obecný	36	14,1	55,0	50	37	85
Okoun říční	50	19,5	62,5	55	45	110
Ouklej obecná	9	3,5	142,8	155	15	170
Plotice obecná	94	36,7	115,6	110	100	170
Plotice X cejn	1	0,4	125,0			
Slunečnice pestrá	62	24,2	22,9	22,5	7	80
Sumec velký	1	0,4	330,0			

Tabulka 3: Úlovky ryb během prvního termínu ve střední části pravého břehu s prudkým dnem. * v případě ulovení jediného jedince je uvedena jeho velikost.

Druh	Počet jedinců	Relativní zastoupení (%)	Průměrná velikost (mm)*	Medián velikosti (mm)	Minimální velikost (mm)	Maximální velikost (mm)
Ježdík obecný	46	32,4	54,8	50	38	86
Okoun říční	54	38,0	58,5	53	42	80
Plotice obecná	38	26,8	106,2	110	85	160
Slunečnice pestrá	4	2,8	23,0	23	8	41

Tabulka 4: Úlovky ryb během druhého termínu ve střední části levého břehu s pozvolným dnem. * v případě ulovení jediného jedince je uvedena jeho velikost.

Druh	Počet jedinců	Relativní zastoupení (%)	Průměrná velikost (mm)*	Medián velikosti (mm)	Minimální velikost (mm)	Maximální velikost (mm)
Cejn velký	1	1,6	85,0			
Plotice X cejn	1	1,6	115,0			
Ježdík obecný	17	26,6	62,9	60	50	85
Okoun říční	17	26,6	58,9	55	50	75
Plotice obecná	13	20,3	117,0	130	6	145
Slunečnice pestrá	15	23,4	25,9	25	15	35

Tabulka 5: Úlovky ryb během druhého termínu v mělké přítokové části. * v případě ulovení jediného jedince je uvedena jeho velikost.

Druh	Počet jedinců	Relativní zastoupení (%)	Průměrná velikost (mm)*	Medián velikosti (mm)	Minimální velikost (mm)	Maximální velikost (mm)
Candát obecný	1	0,5	190,0			
Hrouzek obecný	26	14,0	89,0	92,5	55	110
Jelec proudník	1	0,5	57,0			
Jelec tloušť	1	0,5	260,0			
Ježdík obecný	6	3,2	58,3	56	43	75
Okoun říční	44	23,7	59,6	55	45	95
Ouklej obecná	2	1,1	150,0	150	130	170
Perlín ostrobřichý	2	1,1	68,5	68,5	44	93
Plotice obecná	21	11,3	118,8	120	100	150
Slunečnice pestrá	82	44,1	33,4	34	22	80

Tabulka 6: Úlovky ryb během druhého termínu ve střední části pravého břehu s prudkým dnem. * v případě ulovení jediného jedince je uvedena jeho velikost.

Druh	Počet jedinců	Relativní zastoupení (%)	Průměrná velikost (mm)*	Medián velikosti (mm)	Minimální velikost (mm)	Maximální velikost (mm)
Ježdík obecný	19	29,2	54,6	50	37	75
Okoun říční	29	44,6	55,4	55	45	90
Plotice obecná	13	20,0	119,8	120	65	150
Slunečnice pestrá	4	6,2	25,0	27,5	15	30

Závěr

Zjištěná diverzita ryb odpovídá charakteru umělé vodní plochy hojně navštěvované obyvateli Českých Budějovic. Dominantní druhy patří mezi druhy nejběžnější v našich volných vodách, doplňkové druhy sem byly patrně zavlečeny lidmi či připluly s přitékající vodou z Vltavy. Při nočních odlovech jsou ryby méně plaché a některé druhy připlouvají ke břehu za potravou z volné vody (oukleje) či z hlubších vrstev (ježdíci a candáti). Někteří studenti byly přítomni již při červnových odlovech, a zvláště pro ně bylo porovnání denních a nočních odlovů přínosné.

Odkaz na předchozí zprávy

Blabolil, P., Kolář, V., Bartoň, D. (2020) Zpráva z demonstračního odlovu vodních ploch veřejného lesoparku Stromovka. Hydrobiologický ústav BC AVČR. 9 s.

Blabolil, P., Jůza, T., Kaštovský, J., Juráň, J., Kočvara, L., Kolařík, T. (2021) Zpráva z demonstračních odlovů vodních ploch veřejného lesoparku Stromovka v roce 2021. Hydrobiologický ústav BC AVČR. 12 s.

Poděkování

Děkujeme Magistrátu města České Budějovice, Odboru ochrany životního prostředí za umožnění demonstračního odlovu v prostoru veřejného lesoparku Stromovka. Projekt byl podpořen Akademií věd ČR v rámci programu Strategie AV 21, Záchrana a obnova krajiny.